

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

copyright © 2005- 2006

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Σοφοκλέους Αντιγόνη στιχ. 635-654

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το απόσπασμα: «Όστις δ'...νυμφεύειν τινί.» στιχ. 645-654

μονάδες 30

2. Οι μετοχές *έχων* (στιχ. 635) και *ηγουμένου* (στιχ. 638) θεωρούνται αμφίσημες. Εξηγήστε την αμφισημία που υπάρχει. Πώς επηρεάζουν τη μετέπειτα στάση του Κρέοντα;

μονάδες 10

Ποιες είναι οι θέσεις του Κρέοντα για τη συμπεριφορά των παιδιών απέναντι στους γονείς τους;

μονάδες 10

Διαβάστε προσεκτικά τους παρακάτω μεταφρασμένους στίχους (626-634) και συσχετίστε τους με τους στίχους 635-638 του κειμένου μας. Πώς προσπαθούν να εξηγήσουν ο χορός και ο Κρέοντας την απροσδόκητη εμφάνιση του Αίμονα στη σκηνή; Ποια στάση τελικά υιοθετεί ο Αίμονας;

ΧΟΡΟΣ

*Αλλά να κι ο Αίμονας, το στερνοπαίδι σου·
φτάνει τάχα πικραμένος για τη μοίρα
που προσμένει την Αντιγόνη την άμοιρη
και περίλυπος για το χαμένο ταίρι;*

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

*Αμέσως θα το μάθουμε κι από μάντεις καλύτερα.
Παιδί μου, μήπως άκουσες την τελεσίδικη ποιή
για τη μνηστή σου και φτάνεις χολωμένος στον πατέρα σου,
ή ό,τι και να κάνουμε μας αγαπάς ακόμη;*

μονάδες 10

5. Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

α) Το αρχαίο θέατρο αποτελείται από το κυρίως θέατρον ή κοίλον, την ορχήστρα και τη 1..... Το κυρίως θέατρο περιλαμβάνει τα 2..... (καθίσματα) των θεατών. Τις σειρές των καθισμάτων διέκοπταν κάθετα κλίμακες, ενώ ένα ή δύο 3..... (πλατείς οριζόντιοι διάδρομοι) χωρίζουν το κοίλον σε δύο ή τρεις ζώνες. Η ορχήστρα είναι ο κυκλικός ή ημικυκλικός χώρος στον οποίο χορεύει και τραγουδά ο 4..... Η είσοδος του τελευταίου στην ορχήστρα γίνεται από τις δύο πλευρικές διόδους, τις 5.....

copyright © 2005- 2006

β)) Τα κατά ποιόν μέρος της τριμερούς είναι ο μήκος , 6....., 7....., 8....., 9....., 10.....

μονάδες 10

6. πατριαρχία, προσέχω, διαφορά, στάση, γελοίος: για κάθε μια από τις παραπάνω λέξεις που σας δίνονται, εντοπίστε στο αρχαίο κείμενο μία λέξη ετυμολογικά συγγενή.

μονάδες 10

7. πατρί, εχθρόν, έχων, αijs, άνδρες: να μεταφερθούν οι παραπάνω λέξεις στην ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

μονάδες 10

α) Να γράψετε στην κόλλα σας την απάντηση που θεωρείτε σωστή:

- i) Το *έχειν* (στιχ. 639) είναι υποκείμενο/ αντικείμενο/ κατηγορούμενο του ρήματος.
- ii) Το *φύσαντες* (στιχ. 642) είναι υποθετική/ χρονική/ τροπική μετοχή.
- iii) Το *έχειν* (στιχ. 642) είναι ειδικό απαρέμφατο/ τελικό απαρέμφατο/ απαρέμφατο του σκοπού.
- iv) Το *όστις* (στιχ. 645) είναι υποκείμενο/ αντικείμενο/ κατηγορούμενο του ρήματος.

β)) Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω προτάσεις:

- i) *ως καί τόν εχθρόν ανταμώνονται κακοijs* (στιχ. 643)
- ii) *ότι ψυχρόν παραγκάλισμα τουτο γίγνεται.* (στιχ. 649-650)

μονάδες 4

μονάδες 6